

νου προλήψεις καὶ ἐπομένως ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῆ καὶ ὡς ἀντιθρησκευτικὸν καὶ ἐξεγείρη τὰ πνεύματα, ἀφοῦ διὰ τῶν λοιμοκαθαρτηρίων ἐπεζητεῖτο ἡ ἀπομόνωσις τῶν ἐπιχολέρων μερῶν καὶ ἡ παρεμπόδισις τῆς ἐξαπλώσεως τῆς χολέρας εἰς ἕτερα μέρη, ἐνῶ κατὰ τὴν λαϊκὴν ἀντίληψιν ἡ ἀσθένεια προήρχετο ἐκ θελήσεως τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ θελήσεως τοῦ Θεοῦ μόνη τῆς θά κατέπαυεν, ὁ Σουλτάνος πρὸς καθυσύχασιν τοῦ λαοῦ ἐζήτησε φετβὰν (γνωμοδότησιν) παρὰ τοῦ Σεῖχουλισλαμάτου, τῆς μόνης ἀρμοδίας Ἀρχῆς νὰ ἀποφαίνεται περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν θρησκείαν καὶ τὸν ἱερὸν νόμον τοῦ Ἰσλάμ. Τὸ Σεῖχουλισλαμάτον ἐμελέτησε τὰς πηγὰς τῆς Μουσουλμανικῆς θρησκείας καὶ νομοθεσίας, εὔρε δὲ διάφορα κείμενα καὶ παραδείγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων βασισθὲν ἐγνωμοδότησεν, ὅτι τὸ σύστημα τῶν λοιμοκαθαρτηρίων δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν θρησκείαν καὶ τὸν ἱερὸν Νόμον. Τὸ Κοράνιον λέγει «ὁ ἕξω τοῦ κακοῦ εὐρισκόμενος, ἄς μὴ εἰσέρχεται εἰς τὸ κακόν». Ὁ Χαλίφης Ὁμέρ, καίτοι εὐρίσκετο ἐν ἐκστρατείᾳ κατὰ τῆς Δαμασκοῦ, πληροφορηθεὶς καθ' ὁδὸν ὅτι τὴν πόλιν ταύτην ἐμάστιζεν ἡ πανώλης, ἀνέστειλε τὴν περαιτέρω πορείαν του.

Μετὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Σεῖχουλισλαμάτου ἐξεδόθη ὁ Αὐτοκρατορικὸς Ἰσραδές, ὁ διατάσων τὴν ἴδρυσιν τῶν λοιμοκαθαρτηρίων ἐν Τουρκίᾳ. Οὕτω λοιπὸν καὶ ἐκ τοῦ παραδείγματος τούτου ἀποδεικνύεται ὅποσον βαθείας ἔχουσι τὰς ῥίζας καὶ τὴν σήμερον εἰσέτι παρὰ τῷ λαῷ αἱ περὶ τοῦ πεπρωμένου προλήψεις, ἃς καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται πολλάκις νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν.

(Μυτιλήνη, Μάιος 1912)

Ν. Π. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ

Η ΔΟΞΑ

Η Δόξα, ἀνήσυχη περνοῦσε
 τὰ μονοπάτια τὰ ψηλά,
 κι' ὅσα σιὰ χέρια τῆς κρατοῦσε
 — δάφναις καὶ λούλουδα ἀπαλὰ —
 σὲ κάθε βῆμα τῆς σκορποῦσε.

Κι' ἀθάνατες πνοὲς παρθένες
 τᾶπλεκαν στέφανα μ' εὐχές,
 νὰ τὰ φορέσουν φῶς λουσιμένες
 κάποιες ἀνάλαφρες ψυχές,
 ποῦ 'πίσω ἐφθάναν κουρασμένες.

(Σμύρνη)

ΣΤΥΛ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ